Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 219 (4914).
29 СЕНТЯБРЬ 1982 й, ЧОРШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент меҳнат коллективларида Леонид Ильич Брежневнинг Озарбайжондаги тантаналарда сўзлаган нутқи қизғин, зўр иштиёқ билан муҳокама қилинмоқда.

СУРАТДА: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг газета цехи меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Озарбайжон пойтахтида бўлишига бағишланган материаллар билан танишмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА КОММУНИСТИК ШАНБАЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари ҳам Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали равишда нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Республика ишчилари, колхозчилари, зиёлилари мамлакат халқларининг қардошлик оиласида юбилей олди зарбдор вахтасида туриб, партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга ошириш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Республикада «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!» шиори остида мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Кўпгина меҳнат коллективлари 1982 йилги халқ хўжалик планларини муддатидан илгари, Улуғ Октябрнинг 65 йиллигигача бажаришга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача, икки ярим йиллик ва уч йиллик топшириқни адо этишга интилмоқдалар.

Ленин партияси, совет тузуми тарбиялаб вояга етказган, чинакам ватанпарвар ва интернационалист бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари СССР пойтахти, қаҳрамон шаҳар Москва меҳнат коллективларининг ССР Иттифоқи юбилейига бағишлаб 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини зўр шавқ-завқ билан қўллаб-қувватладилар. Бу ташаббус муҳим иқтисодий, сиёсий ва тарбиявий аҳамиятга эгадир. Меҳнаткашларнинг кўп миллатли Совет давлатининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш муддаосида уларнинг юксак сиёсий етуклиги, ватанпарварлик ва интернационал бурчини чуқур англаши, коммунизм идеалларига садоқати ёрқин намоён бўлмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети меҳнаткашларнинг истакларини қўллаб-қувватлаб:

1982 йил 18 декабрда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган республика коммунистик шанбалигини ўтказишга қарор қилдилар.

Областларда, шаҳарларда, районларда, меҳнат коллективларида, министрликлар ва идораларда коммунистик шанбаликка тайёргарлик кўриш ва ўтказиш комиссиялари ҳамда штабларини тузиш тавсия этилди. Ҳамма жойда, корхоналарда, колхоз ва совхозларда, қурилишларда, муассаса ва ташкилотларда москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини муҳокама қилишга бағишланган ишчилар йиғилишларини ўтказиш шанбалик куни учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилиш лозим. Шанбаликнинг ҳар бир қатнашчиси энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиши учун барча шароитни яратиб бериш, иш кўламини тайёрлаш, етарли миқдорда хомашё, материал, асбоб-ускуна ва инвентарь билан таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилиш керак.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига коммунистик шанбалик қатнашчиларининг социалистик мусобақасини авж олдириш, ўн биринчи беш йиллик фондига энг кўп миқдорда маблағ ажратишни таъминлаш топширилди. Меҳнат байрамига тайёргарлик кўриш давомида меҳнат коллективларининг диққат-эътиборини асосий иқтисодий вазифалардан бирини ҳал этишга — энг кам чиқим билан юқори пировард натижаларга эришишга қаратиш зарур. Шанбалик кунида иш вақтининг зое кетишига йўл қўйилмасин.

Республика коммунистик шанбалигига қатнашиш меҳнаткашларда коллективизм, ижтимоий бурчга садоқат, беғаразлик, совет кишиси — СССР граждани деган номдан фахрланиш туйғуларини тарбиялаши лозим. Коммунистик шанбаликнинг аҳамияти, меҳнат анъаналари ва совет қардош халқларининг ягона оиласида эришилган ютуқлари тўғрисида оғзаки ва кўргазмали агитацияни, лекция пропагандасини кучайтириш чоралари кўрилсин.

Газета ва журналларнинг редакцияларига, телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига, ЎзТАГга СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб, 1982 йил 18 декабрда республика коммунистик шанбалигига умумхалқ тайёргарлигини ва уни ўтказишни кенг ёритишни ташкил этиш таклиф этилди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб 1982 йил 18 декабрда ўтказиладиган республика коммунистик шанбалиги совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг Коммунистик партия ва тинчлик ҳамда коммунизм учун атоқли курашчи, Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет теварагига жипслашганлигининг янги намойишига айланади, 1982 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини бажаришга республиканинг муносиб ҳиссаси бўлади, деб қатъий ишонч билдирдилар.

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ЯКДИЛЛИК БИЛАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

Кеча Тошкент области ва Тошкент шаҳри меҳнат коллективлари вакилларининг СССР ташкил топган куннинг 60 йиллиги шарафига 1982 йил 18 декабрда Коммунистик шанбалик ўтказишга бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси составини зўр кўтаринкилик билан Фахрий президиумга сайладилар.

Йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, 160-қурилиш трестига қарашли «Чирчикхимстрой» бошқармаси комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. И. Ермолаева, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орифжонов, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи пўлат қуювчиси Е. А. Маршалов, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчиси Д. Алиева, Ангрен кўмир разрези экскаваторчилар бригадаси бошлиғи А. Маҳкамов, Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси 7-цехи токари Л. Н. Дубинина сўзга чиқдилар.

Йиғилиш Тошкент области ва Тошкент шаҳри барча меҳнаткашларини 1982 йил 18 декабрда бўладиган Коммунистик шанбаликда актив иштирок этишга даъват этувчи мурожаатнома қабул қилди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга зўр кўтаринкилик билан мактуб қабул қилдилар.

(Йиғилиш ҳақидаги ҳисобот ва мурожаат газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

ЎЗБЕКИСТОНДА КЎПМИЛЛАТЛИ СОВЕТ АДАБИЁТИ ФЕСТИВАЛИ 1982

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда кўп миллатли Совет адабиёти фестивали қатнашчиларини 28 сентябрь куни қабул қилди. У республика меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил Май пленуми улуғвор қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда бўлиб ўтган тантаналарда берган йўл-йўриқлари ва билдирган истакларини қандай амалга ошираётганликлари тўғрисида Москва, Ленинград, қардош республикалардан келган ёзувчиларга гапириб берди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини Ўзбекистон экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида катта муваффақиятлар билан кутиб олаётганлиги суҳбат чоғида таъкидлаб ўтилди. Ана шу барча ютуқлар — Ленинча миллий сиёсат тантанасининг, совет қардош халқлари бузилмас дўстлиги буюк бунёдкорлик кучининг, кўп миллатли Ватанимиз барча миллат ва элатлари ўзаро ёрдамининг ёрқин мисолидир. Ўзбек халқи маънавий маданиятнинг бундай юксак даражасига ажойиб воқелигимиз туфайли, шаклан миллий, мазмунан социалистик бўлган, биродарлашган ва уйғун бирлашган барча совет миллий маданиятларининг тажрибаси ва катта ютуқлари туфайли эришилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари мамлакат бойликларини кўпайтиришга қўшаётган ҳиссасини ошириб боришни, жонажон диёр неъматлари билан Ватан омборларини тўлдиришни ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблайди. Бу эса аввало «оқ олтин»дир. Республика меҳнаткашлари шу юбилей йилида қабул қилган ўз мажбуриятларини шараф билан бажаришга, бутун дунёда тинчликнинг мустаҳкам таянчи — социалистик Ватан қудратини мустаҳкамлашга аҳду паймон қилишган.

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда маданиятнинг ривожланиши тўғрисида гапириб, у Октябрнинг дастлабки нурлари билан қаддини ростлади, социализмнинг маънавий бойликлари, бошқа қардош халқларнинг ва аввало улуғ рус халқининг тажрибаси билан бойиди, деб таъкидлади.

Ёзувчининг халқ олдидаги масъулияти катта. У ғоявий эътиқодни, граждан активлигини ҳамда инсон ва жамиятнинг юксак аҳлоқини тарбиялаш учун жавобгардир. Ёзувчи шахсни ҳар томонлама камолга етказиш учун, энг инсонпарвар совет турмуш тарзини қарор топтириш учун юксак даражада жавобгардир. КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бу нарса яна бир бор зўр куч билан таъкидлаб ўтилди.

Ўзбекистонда фестиваль катта муваффақият билан ўтмоқда. У Совет адабиётлари дўстлиги ва қардошлигининг ёрқин байрамига, совет халқлари дўстлиги ва қардошлиги байрамига айланди. Фестиваль республикадаги минг-минглаб меҳнаткашларнинг қалбларида чуқур ва эзгу из қолдиришига, уларнинг ватанпарварлик туйғуларини, гражданлик активлигини янада кучайтириши, коммунистик бунёдкорлик вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал этиш учун уларга янги куч бағишлаши шак-шубҳасиздир. Фестиваль янги салмоқли асарлар яратилишига шубҳасиз кўмаклашади, ўзбек ёзувчиларининг Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар ёзувчилари билан ижодий алоқаларини янада кўпроқ активлаштиради.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Р. Ҳ. Ҳамзатов, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Литературная газета»нинг бош редактори А. Б. Чаковский, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Знамя» журналининг бош редактори Г. М. Кожевников, грузин шоири Ираклий Абашидзе, қолмиқ Халқ шоири Давид Кугультинов, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари А. Н. Чипуров, москвалик адабиётшунос З. С. Кедрина, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Г. А. Ахунов самимий қабул учун, адиблар шаънига айтилган эзгу истаклар учун миннатдорчилик изҳор этдилар.

(ЎзТАГ).

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

Қишлоққа — самарали ёрдам

ҲИММАТИНГИЗГА БАЛЛИ, ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИ!

Пахтазордан дараклар

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР! ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИДА ЯНА ҲАМ ФАОЛРОҚ ИШТИРОК ЭТАЙЛИК. ПЕШОНА ТЕРИ ЭВАЗИГА ЕТИШТИРИЛГАН МЎЛ «ОҚ ОЛТИН» ҲОСИЛИНИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШДА ТАШАББУСКОР БЎЛАЙЛИК.

* * *

28 СЕНТЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКА ТАЙЁРЛОВ ПУНКТЛАРИГА 2 МИЛЛИОН 540 МИНГ 545 ТОННА ПАХТА ЕТКАЗИБ БЕРИЛДИ. ЎТГАН КУНИ 161 МИНГ 16 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БУЁН ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАЛАРИ БУНКЕРИДАН 965 МИНГ 588 ТОННА ХОМ АШЁ ТЎКИЛДИ.

* * *

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАДА ҲАМОН ТОШКЕНТ, ХОРАЗМ ВА БУХОРО ОБЛАСТЛАРИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИ ПЕШҚАДАМЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР.

* * *

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШАЙЛИК. ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА АЪЛО СИФАТГА ВА ЮКСАК СУРЪАТГА ЭРИШАЙЛИК.

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	5,21	64,04
Хоразм	2,30	57,45
Бухоро	2,09	56,34
ҚҚАССР	2,85	48,76
Сурхондарё	2,30	46,52
Навоий	2,48	43,42
Наманган	2,26	39,05
Андижон	2,47	37,71
Фарғона	2,15	36,46
Қашқадарё	2,20	35,64
Сирдарё	4,36	34,69
Самарқанд	2,01	34,54
Жиззах	3,77	32,56
Республика бўйича:	2,73	43,13
Шу жумладан ингичка толали пахта:		
Наманган	4,44	48,86
Навоий	2,48	48,82
Сурхондарё	3,02	47,97
Бухоро	2,10	27,81
Қашқадарё	2,43	27,79
Республика бўйича:	2,78	40,74

Созловчилар иш бошлашди

Собир Раҳимов районидаги ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг мутахассислари бир неча йилдан буён «Оқ олтин» районидаги Ворошилов номли совхоз коллективига яқиндан ёрдам кўрсатиб келаётир. Бюронинг ремонтчи бригадалари пахта теримига тайёргарлик кўришда совхоз мутахассисларига яқиндан ёрдам берди.

Куни кеча бюронинг коммунистлари Николай Мерзлов, Николай Дудник, Владимир Сафин. Амит Абдул бошчилигидаги тўртта ремонтчилар бригадаси ана шу хўжаликка етиб борди.

тонгги газеталарда

● Франция Коммунистик партияси активистларидан бир группаси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. Улар Самарқандга бориб келдилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

● Кеча Тошкентда очилган Ўзбекистон акушер-гинекологлари иккинчи съезди делегатлари она ва боланинг саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида даволаш муассасаларининг фаолиятини янада яхшилаш, туғруқ хизматини такомиллаштириш вазифаларини, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республикада медицина фанини ривожлантириш йўлларини муҳокама қилмоқдалар.

● Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениесининг пленумида КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини пропаганда қилишни янада такомиллаштириш соҳасида ана шу жамият ташкилотлари ва лекторларнинг вазифалари муҳокама қилинди.

● ФАРЗАНД МУБОРАК!

Уч эгизак

24 сентябрь куни 11-туғруқхонага Ирина Анатольевна Федосенкони олиб келишганида бир неча соат ўтгач унинг бирданига уч боланинг — икки қиз ва бир ўғилнинг онаси бўлишини ҳеч ким кутмаган эди.

— Туғруқхонамизнинг ўн йиллик фаолияти мобайнида бу иккинчи ҳодисадир, — дейди туғруқхона бош врачининг ўринбосари Инна Тагировна Зубкова. — Ҳар йили эса бизда 2 минг, 2500 чақалоқ дунёга келади.

Врач-невропатолог Валентина Николаевна Мироненко, акушер Нелля Габбасовна Адиевалар назоратида бўлган она ва болалар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Қизалоқларнинг оғирлиги 2 килограмм, 2 килограмму 400 грамм, ўғилча эса янада оғирроқ — 2 килограмму 700 граммдир.

— Бирданига уч фарзанднинг отаси бўлишимни кутмаган эдим, — дейди Сергей Леонтьевич Федосенко. — Лекин жуда ҳам хурсандман.

Бу йил медицина институтини битириб Акмал Икромов районидаги 28-поликлиникага ишга кирган эгизакларнинг онаси Ирина Анатольевна ва унинг онаси — 30-поликлиниканинг невропатологи Нина Павловна Корнеева, отаси — ўқитувчи Анатолий Николаевич Корнеевлар эгизаклар туғилганидан ниҳоятда шодлар.

— Албатта, бизга осон бўлмайди, — деб табассум қилади Нина Павловна, — ахир уч эгизакка қараб туришнинг ўзи бўладими? Лекин, ўйлайманки, бунинг уддасидан чиқамиз! Энг муҳими, қизимиз ва болалари саломат бўлишса, шунинг ўзи кифоя!

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

«СОХТА СПРАВКАЛАР» МАҚОЛАСИ ҲАҚИДА

Тошкент шаҳар партия комитети бюроси «Тошкент оқшоми» газетасида шу йилнинг 14 август сонида босилган «Сохта справкалар» мақоласи ва шаҳар ветеринария-санитария, санитария-эпидемиология станциялари ҳамда шаҳарда реализация қилинадиган полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилувчи бошқа ташкилотларнинг ишидаги жиддий нуқсонларга барҳам бериш тадбирлари ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда «Тошкент оқшоми» газетасида шу йилнинг 14 август сонида босилган «Сохта справкалар ёки шаҳар бозорларида нега сифатсиз қовун-тарвузлар сотилмоқда?» сарлавҳали мақола тўғри ва ўз вақтида берилганлиги таъкидланади.

Шаҳар партия комитети бюроси шаҳар ветеринария-санитария ва санитария-эпидемиология станциялари, савдо Бош бошқармаси, умумий овқатланиш ва бозорлар бошқармалари, «Ташплодоовощ» бирлашмаси, Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот институти партия ташкилотлари ва раҳбарлигига ўн кун муддат ичида кўрсатиб ўтилган нуқсонларга барҳам бериш ва полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилишни янада яхшилашга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқишни топширди.

Шаҳар аҳолисига реализация қилинадиган полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилишни қониқарсиз ташкил этганлиги учун шаҳар ветеринария-санитария станциясининг бошлиғи, КПСС аъзоси Т. Ҳ. Ҳошимовга учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор, шаҳар давлат Бош санитария врачи, КПСС аъзоси Я. Ғ. Пўлатовга қаттиқ виговор эълон қилинди.

Шаҳар аҳолисига сифатсиз полиз маҳсулотлари реализацияси муносабати билан чора-тадбирлар белгиламагани учун шаҳар колхоз бозорлари бошқармасининг бошлиғи, КПСС аъзоси Б. Х. Қозоқхоновга виговор берилди ва у эгаллаб турган вазифасидан бўшатилди.

Реализация қилинадиган полиз маҳсулотлари сифати юзасидан назоратни таъминламагани учун «Ташплодоовощ» бирлашмаси директорининг ўринбосари, КПСС аъзоси Ш. А. Машурьянга виговор берилди.

КПСС аъзолари — савдо Бош бошқармасининг бошлиғи Н. А. Аҳмедовга, умумий овқатланиш бошқармасининг бошлиғи Р. Ю. Ўрозбоевга, «Ташплодоовощ» бирлашмасининг директори Қ. А. Асомхўжаевга реализация қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сифатини назорат қилиш масалаларига виждонан ёндошмаганликлари ва бу ишдаги масъулиятсизликлари учун танбеҳ берилди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, республика давлат санитария Бош врачи М. К. Шарипов ва республика давлат Бош ветеринария инспектори Д. С. Сайфутдиновларнинг уларнинг министрликларига қарашли органлари томонидан жойларда нитрат миқдори анализлари ўтказилишини қатъий назорат қилиш ва полиз маҳсулотлари сифати ҳамда уларни реализация қилиш кафолатини берадиган ҳужжатларни бериш бўйича қатъий назорат ўрнатишга қаратилган чора-тадбирлар белгиланиши тўғрисидаги маълумоти инобатга олинди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, КПСС аъзоси М. К. Шариповнинг медицина илмий муассасалари томонидан 1983 йилнинг июнига қадар сабзавотлардаги нитратларнинг миқдорини аниқлаш имконини берадиган усулни практикага жорий этиш, шунингдек, полиз маҳсулотларидан заҳарланиш ҳоллари диагностикаси ва даволаш усуллари тўғрисидаги маълумоти ҳам инобатга олинди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси зиммасига Тошкент шаҳрига олиб келинадиган полиз маҳсулотлари сифати ва уни реализация қилишга рухсат этадиган справкаларнинг бўлишини текширишни таъминлаш топширилди.

Район партия комитетларига, полиз маҳсулотлари сифатини назорат қиладиган муассасаларнинг бошланғич партия ташкилотларига полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилиш ва реализация этиш масалалари бузилишига йўл қўйган ветеринария-санитария, санитария-эпидемиология хизмати, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, медицина илмий муассасалари ходимларининг партиявий, маъмурий жавобгарлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш, полиз маҳсулотлари сифатини назорат қилиш ва реализация этиш бўйича ишларнинг аҳволи юзасидан коммунистларнинг барча ходимларнинг талабчанлиги ва масъулиятини ошириш, шу масалаларнинг бузилишига йўл қўйган шахсларни қатъий жавобгарликка тортиш топширилди.

СССР 60 ЙИЛ

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ

ЭРКИН ДИЁРДАГИ ЭРКИН КИШИЛАР

И. Е. ПОЛЯКОВ,
Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Бирлашган кўп миллатли социалистик давлатимиз ташкил этилганидан бери Совет Иттифоқи ва ҳар бир республика босиб ўтган йўл 60 йиллик чўққисидан яққол кўриниб турибди. Белоруссия ССР ҳам шу социалистик давлатни ташкил этганлардан бири бўлганди. Ҳозирги пайтда мустаҳкам дўст ва қардош совет оиласини ташкил этувчи СССРдаги барча халқлар ва элатлар ўзлари эришган ютуқларга ифтихор билан қарамоқдалар.

Биз белоруслар юбилейга нималар билан келаяпмиз?

Ўртоқ Л. И. Брежнев қаҳрамон шаҳар Минскка Ленин ордени ва «Олтин юлдуз» медалини топшираётиб бундай деди: «Совет Белоруссияси, шу жумладан, унинг пойтахтининг муваффақиятлари — ленинча миллий сиёсатнинг жонли тимсолидир, социализм туфайли қулф урган халқ маънавий кучлари ижодий қудратининг рўёбга чиқаётганлигидир». Шу қисқа, лекин ғоятда сермазмун баҳода ҳамма жиҳатлардан юксак даражада ривожланган социалистик республиканинг манзарасини кўрамиз.

Белоруссия саноатининг маҳсулоти мамлакатда узоқ-узоқларда ҳам манзур бўлмоқда. Машҳур тракторлар ва кўп юк ортадиган самосваллар, программа билан бошқариладиган металл қирқувчи станоклар ва автомат линиялар, нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари ва калий ўғити, электрон ҳисоб машиналари ва электротехника буюмлари, телевизорлар ва холодильниклар, соатлар ва мотоциклар... бугунги кунда республиканинг индустриал қиёфасини белгиламоқда.

Кейинги вақтларда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ҳар етти йилда икки баравар кўпайди. Корхоналаримиз эндиликда атиги 10 кунда ишлаб чиқараётган маҳсулот урушдан аввалги 1940 йилда ишлаб чиқарилган маҳсулотга баравар келади. Ўсиш шу қадар кенг тус олганки, революциядан аввалги давр билан таққослашнинг эса аҳамияти ҳам қолмайди.

Биз, белоруслар, ўз куч ва воситаларимиз билан қудратли саноат потенциалини ярата олмас эдик, албатта. Улуғ Октябрнинг ғалабаси ва СССРнинг ташкил этилиши туфайлигина мамлакат барча районларини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг катта имкониятлари очилди. Бутун мамлакатимиз — бирлашган, қудратли халқ хўжалик комплексидир, ҳар бир республика эса унинг узвий таркибий қисмидир. Белоруссия бугунги кунда халқ хўжалигига бераётган маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун мамлакатнинг бошқа районларидан тошкўмир ва кокс, нефть ва газ, қора металл ва рангли металл, жун ва пахта, ёғоч тахта ва озиқ-овқат хом ашёси олиб туради. Ҳаммасини санаб бўлмайди. Бутун мамлакат Белоруссияга, Белоруссия эса бутун мамлакатга маҳсулот бермоқда.

Колхоз ва совхозларимиз йирик қишлоқ хўжалик корхоналари бўлиб қолди. Ўтмишда ерлари оз бўлган Белоруссия яқиндагина гектар бошига атиги 7 центнердан дон оларди. Эндиликда дон ҳосили уч баравар кўп, юзлаб хўжаликлар эса 30—40 центнердан ва ундан кўп ҳосил олмоқда. Қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлмиш чорвачилик интенсивлаш йўлидан ривожланиб бормоқда. Катта-катта фермалар ва комплекслар сут маҳсулотининг чорагидан кўпроғини, чўчқа гўштининг учдан бир қисмини ва давлатга сотиладиган тухум ва парранда гўштининг қарийб ҳаммасини бермоқда. Чорва туёғи доимо кўпайиб бормоқда.

Полесьедаги ўзгаришлар айниқса, яққол кўриниб турибди. Бир миллион гектардан кўпроқ ер мелиорация қилинганлиги натижасида бир вақтлар овлоқ ботқоқлик ва туман ўлкаси бўлмиш бу жойлар озуқа етиштириш ва чорвачилик базаси бўлиб қолди. Биз Полесьени Белоруссиянинг қўриқ ери деб атаймиз. Бу билан шу ерда қилинган ишларнинг кўламинигина эмас, шунингдек бу ишларда бошқа республикалар вакиллари актив иштирок этганлигини ҳам таъкидламоқчимиз.

Мамлакатнинг иқтисодий қудрати аввало ва асосан халқ фаровонлигини муттасил ошириб боришга қаратилгандир. Кейинги 20 йил ичида республика аҳолисининг жон бошига ҳисобланган реал даромадлари 2,7 баравар, ижтимоий истеъмол фондлари беш баравардан кўп ошди, шу фондлардан тўлов ва имтиёзлар киши бошига йилига 416 сўмга етди.

Уй-жой қурилиши кўлами ғоятда каттадир. Урушдан кейинги даврда 125 миллион квадрат метр уй-жой саҳни фойдаланишга топширилди, бошқача қилиб айтганда 1 миллион 400 минг киши яшаётган ҳозирги Минск каби олтита шаҳар қурилди. Ўнинчи беш йиллик бошидан бери 2 миллиондан ортиқ киши ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

Ҳар бир Совет Республикаси сингари Белоруссия ҳам жуда катта маънавий бойликларга эгадир. 33 олий ўқув юрти, шу жумладан учта университет, 136 ўрта махсус ўқув юрти мамлакатимиз учун, шунингдек бошқа ўнлаб давлатлар учун кўп соҳалар мутахассисларини тайёрламоқда.

Ўттизинчи йилларнинг бошларида жонажон шаҳримда «Гомсельмаш» заводини қуришганини эсимда (ўшанда электрпайвандчи бўлиб ишлардим). Қурувчилар орасида биргина киши — қурилиш бошлиғигина олий маълумотли эди. Энди бўлса республикада миллион нафардан кўп дипломли мутахассис ишламоқда.

Шу фактлар, рақамлар, қиёслашларнинг ҳаммаси эришган ютуқларимизнинг манзарасигинадир. Лекин шулар ҳам КПССнинг ленинча миллий сиёсати белорус халқига нималар берганлигини, мамлакатимиздаги барча халқлар ва аввало улуғ рус халқининг беғараз ёрдами унинг тақдирида қандай акс этганлигини яққол кўрсатади. Республикалар иттифоқидагина, коммунистик партиянинг раҳбарлиги, фидокорона куч-ғайратимиз билангина асрий иқтисодий ва маданий қолоқликни тугата билдик, фашистлар ҳужумини даф эта олдик ва шу билан ўзимизни миллат сифатида сақлаб қола олдик, уруш вайрон этган халқ хўжалигини қисқа муддат ичида тиклай олдик, замонавий саноат, қишлоқ хўжалиги, илм-фанни ярата олдик, катта-катта социал ғалабаларга эриша олдик. Ҳар бир белорус буни яхши тушуниб, қалбдан чуқур ҳис этади.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Беш йиллик биринчи йилининг, иккинчи йили ўтган ойларининг якунлари иш яхши кетаётганлигини, саноатнинг кўпчилик тармоқларида, қурилишда топшириқлар муваффақиятли бажарилаётганлигини, баъзи жиҳатлардан эса ошириб бажарилаётганлигини кўрсатмоқда.

Республика қишлоқ хўжалиги ва бутун агросаноат комплексининг ходимлари СССР озиқ-овқат программаси амалга оширилишига муносиб ҳисса қўшмоқ учун беш йилликда дон етиштиришни 26—31 процент кўпайтиришлари, картошка ҳосили чорва озуқасини ҳам кўпайтиришлари, бир йилда ўртача етиштириладиган гўштни 14 процент, сут 4—7 процент ва тухумни 9 процент кўпайтиришлари керак.

Ҳали қилинадиган ажойиб ишлар кўп. Биз белоруслар қардош совет халқларининг метин бирлигига мансуб эканлигимиз билан бахтиёрмиз. Куч ва ишончни шу бирликдан оламиз. Шунинг учун ҳам Белоруссия ССР гимнида:

Тоабад эркин кишилар бўлиб

Бахтиёр, эркин диёрда яшаймиз!

дейилади.

Белоруссия ССР пойтахти — қаҳрамон-шаҳар Минск.
СУРАТДА: Ғалаба майдонида.
Г. Усламов фотоси.

ОРЗУ САРИ АБАДИЙ УЧИШ

СССР Фанлар академиясининг ноёб физик приборлар ва ускуналар заводи Минск чеккасида эндигина корпусларини кўтараётган бир пайтда Белоруссия Фанлар академияси физика институтининг олимлари мамлакатдаги илмий марказларни таъминлаб турадиган квант генераторлари синовларини тугатишяпти.

Янги лазернинг номи йўқлиги бир вақт эсга тушиб қолди. Унга «Пикоскоп» деган ном берилади. «Пико» нима эканлигини ҳар бир физик билади. Бу сўз жуда оз миқдорни билдиради. Шу қадар озки, тезлик чемпиони — нур бир пико секундда миллиметрнинг бир неча улушича йўлни учиб ўта олади холос.

— Бу ерда гап ғоят тез жараёнларни ўрганиш тўғрисида бораётир, шундайми?

— Мутлақо тўғри, — деб жавоб қайтаради институт директори, Белоруссия Фанлар академиясининг академиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Степанов. — Лазеримизнинг касби — нурни ўзгартирувчи молекулаларни тадқиқ этишдан иборатдир. Масалан, квант генераторлар янги авлодини яратиш учун шундай экспериментларни ўтказиш зарур бўлади.

Лазер спектороскопия олимларни фотосинтезни моделлаш каби тўлқинлантирувчи проблемани ҳал этишга ҳам «таклиф этди».

Институт ходимлари янги квант генераторларининг ёрдамида ўсимлик — хлорофиллни «қуёш батареяси» тадқиқи билан шуғуллана бошладилар.

Фотосинтез сирларини тўла очишдан иборат чўққига асримиздаги олимлар ҳали чиқа олмаса керак. Дастлабки аэропланларсиз замонавий реактив ҳаво кемасининг учиши мумкин бўлмаганидек, ақлли машиналар нур ёрдамида маҳсулот ҳосил қиладиган ўша ажойиб заводлар, бўлғувси ғалаба бугунги дадил изланишларсиз юзага чиқа олмайди.

Республика учун эндиликда лазер «БелАЗ» автосамосвали каби рамзий бўлиб қолди. Белоруссия ёш фани айни квант электроникаси соҳасидаги тадқиқотлари билан шуҳрат ва обрў қозонди. Дастлабки квант генераторларни ҳисоб қилиш методлари шу ердаги физика институтида вужудга келди, одатдаги органик бўёқ эритмаларида нурланиш частотаси ўзгартириладиган мутлақо янги типдаги лазерларни яратиш имконияти назарий жиҳатдан асослаб берилди. Орадан бир мунча вақт ўтгач, башорат қилиб айтилган ана шу фикр эксперимент билан ажойиб равишда тасдиқланди, тез орада эса саноат ўзлаштирган дастлабки приборлар заводлар ва илмий лабораторияларга қараб йўл олди.

Институтда бунёдга келтирилган лазерлар қила оладиган ишларнинг ҳаммасини бугунги кунда санаб адо қилиш қийин. Улар плазмани тадқиқ этади ва кўз касалликларини даволайди, ҳавонинг тозалигини сақлайди ва металларга ишлов беради, модда химиявий таркибини ғоят аниқ анализ қилиб беради ва тез ҳаракат қилувчи буюмларнинг ҳажвий портретларини вужудга келтиради.

Буларнинг ҳаммаси ишнинг бошигинадир, — деб давом этади Б. Степанов. — Олимлар мутлақо янги типдаги химиявий реакциялар ўтказишдаги янги лазерлар вужудга келтиришни орзу қилмоқдалар. Квант генераторлар мавжуд ҳисоб машиналарига нисбатан анча тез ишлайдиган оптик электрон ҳисоб машиналарини яратишда, бошқариладиган термо ядро синтезига эришишда ёрдам беради. Модданинг атомигагина эмас, балки ядросига ҳам таъсир кўрсатиб шу йўл билан химиявий элементларни ўзгартириб юборишга қодир лазерлар пайдо бўлса эҳтимол. Орзу ҳамиша замондан ўзиб турган.

Д. ПАТИКО.

Зарур ҳамкорлик

Республикадаги тўнғич ўқув ишлаб чиқариш бирлашмалари бўлган «БПИ — БелавтоМАЗ» ва «БПИ — В. И. Ленин номли Минск трактор заводи» Белоруссия политехника институти олимларининг илмий изланишларини аниқ мақсадга йўналтиришда ҳам, шунингдек ишлаб чиқаришнинг техника проблемаларини ҳал этишда ҳам йил сайин катта роль ўйнамоқда. Минск радиотехника институтининг «Интеграл» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан ана шундай алоқалари мустаҳкамланиши ҳам бошқа бир қатор афзалликлар билан бирга жуда катта иқтисодий самара бермоқда. Институт илмий тадқиқотларини жорий этиш туфайли фақатгина ана шу корхона йилига 2 миллион сўмлик фойда кўрмоқда.

С. М. Киров номли Белоруссия технология институтининг олимлари амалга ошираётган тадқиқот ишлари тематикасининг актуаллиги, тадқиқотларнинг юксак даражаси, уларнинг тезкорлик билан жорий этилиши каби юксак кўрсаткичларга эга. Тадқиқотлар учун сарф этилаётган ҳар сўм ҳисобига 4,23 сўмлик самара олинмоқда. Институтнинг бир қатор бўлинмалари, шу жумладан тармоқ лабораторияларда бу кўрсаткич янада юксак.

ЛАЗЕР ИШЛАМОҚДА

Олимлардан кимдир Белоруссияни «оптика республикаси» деб атаганди. Бу бежиз эмас. БССР Фанлар академиясининг физика институти оптик тадқиқотлар бўйича мамлакатдаги етакчи марказлардан бири ҳисобланади. Бу ерда квант генераторларининг янги турлари яратилмоқда. Улар турли ишларни бажара олади. Масалан, космосдаги қуёш энергиясини ерга етказиб бериши мумкин. Бундай приборлар жуда кичик, ҳатто кафтга жойлашишига қарамасдан «паҳлавон»лардек иш бажара олади. Улар химик бирикмалар таркиби, материалларнинг физик хусусиятини жуда аниқ — атомга қадар аниқлай олади. Турли информацияларни узоқ масофаларга юборади.

Республикада лазер фақат илмий жиҳатдангина эмас, амалий мақсадларда ҳам қўлланилаяпти. Асбобсозликда у барча мураккаб микросхемаларни монтаж қилишда қўлланилади. Қудратли технологик лазерлар қирқиш асбоби сифатида ҳам ишлатилмоқда. Шунингдек, деталларнинг ташқи томонни мустаҳкамлашда ҳам у самарали восита. Тез ўзлаштириладиган лазерлар асосида яратилган лидар мосламалари саноат корхоналари ва шаҳар кўчалари ҳаво ҳавзаси тозалигини аниқлаш имконига эга. Агар яқин вақтга қадар медиклар ундан кўз тўрини операция қилишда фойдаланишган бўлса, бугунги кунда оптик генераторлар терапевтларнинг ҳақиқий ёрдамчиларига айланди. У мураккаб синган жойларни туташтириш, трофик яра ва бошқа касалликларни даволашда ғоят қўл келмоқда.

Нур ҳамма нарсани қила олади, деб таъкидлашади олимлар. Улар лазернинг мўъжизакор хусусияти бажарадиган янги имкониятларни ахтармоқдалар. Рангли телевидение ва нурли электрон ҳисоблаш машиналари, термаядро энергетикаси ва голография эндиликда физиклар лабораториясида туғилаётган янгиликлар бўлиб улар лазернинг келажагидир.

(Ушбу саҳифани ТАСС ва «Тошкент оқшоми» мухбирлари тайёрлашган).

БОШ ПУЛЬТ ЁНИДА БИР СОАТ

ТАСС мухбири бир соат мобайнида республиканинг ҳамма чеккаларида бўлди. У Белоруссия энергосистемасининг бошлиғи билан бирга бош диспетчерлик пунктининг пултидан нарига бормай шу саёҳатни қилди.

Залнинг бутун бўйини олган каттакон шчитда ранг-баранг линиялар, кичик-кичик таблолар тасвирланган. Бу таблолардаги рақамлар ўчиб ёнмоқда. Мана энг катта ва энг тежамли станция — Лукомл ГРЭСи. Ҳозир унинг блоклари тўла қувват билан ишлаб 2400 минг киловатт бермоқда, унинг ёнида кўзга илинар-илинмас бир нуқтадан ингичка ва калта линия тортилган. Бу линия Ленининг ГОЭЛРО планига мувофиқ Орша бўсағасида қурилган Белгрэсдан Могилевгача борувчи республикада биринчи электр тармоғини кўрсатади. Станция ўшанда торф билан ишларди.

— Белоруссия энергосистемаси мана шу 12 километрли линиядан шакллана бошлади, — дейди Г. Хартанович. — Эндиликда республикадаги электр линияларининг жами узунлиги 200 минг километрдан ошади. Улар бизни мамлакатнинг туташ энергосистемаси билан боғлайди. Линияларда ёниб турган стрелкаларни кўраяпсизми? Бу ердан энергия Смоленск, Брянск областларига боради. Мана бу ёқдан эса Украинадан бизга электр келади. Биз шчитдан роҳқа қийдик: созловчилар унда янги линия белгиларини монтаж қила бошладилар.

— Шарққа эҳтиёж бўлмаса керак, — деди Г. Хартанович, — кўриб турибсизки, система кенгайтирилаяпти. Беш йиллик охиригача бир неча ТЭЦдаги қувватларни ишга тушириш мўлжалланади.

Георгий Николаевич соатига қараб қўйди.

— Сиз билан 45 минутдан бери суҳбатлашаяпмиз. Шу вақт ичида республиканинг станциялари ҳосил қилган энергия Белоруссияда революциядан олдин бир йил ичида ҳосил қилинарди. Совет Ҳокимияти йилларида электр ҳосил қилиш саккиз баравар кўпайди. Минск яқинида атом теплоцентрали ишга туширилгач, республиканинг энергия қудрати янада кўпаяди.

Орадан бир неча йил ўтгач, атом электр станцияси Минскнинг ярмидан кўпини иссиқлик билан таъминлаб туради, бунинг устига Лукомл ГРЭСи қанча энергия ҳосил қилаётган бўлса қарийб шунча электр энергияси ҳосил қилади.

Гомель бадиий-ҳунармандчилик фабрикасининг филиалида маҳаллий аҳоли — тўқувчилар қўли билан турли хил буюмлар тайёрланади.
СУРАТДА: илғор тўқувчи Е. Демчихина (ўртада) Гомелдан келган ўқувчилар Т. Суханчева, Н. Мажар, В. Степаненко ва Т. Приходькони тўқув станоги иши билан таништирмоқда.

Дўстлигимиз мустаҳкамланаверади

Владимир БЛАКИЦКИЙ
Гродно областидаги Калинин номли колхоз механизатори, II ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери.

Қишлоқ чеккасида, бепоён ғаллазор четида бир ёдгорлик турибди. Белоруссия диёрида бундай ёдгорликларни кўплаб учратасиз. У 1944 йил шу жойда 120-гвардиячи ўқчи дивизиянинг командири генерал майор Ян Фогель қаттиқ ярадор бўлганлигини эслатади. Эндиликда шу дала қаҳрамон латиш номи билан аталган ва унда энг яхши механизаторлар ишлайдилар. Қалбимга совет халқи деб аталмиш бир оила ҳис-туйғуси ҳозир тинч осмон остида яшаётган белоруслар, латишлар ҳаммамизнинг озодлигимиз ва бахт-саодатимиз учун ҳаётини қурбон қилган мард кишининг образи билан, мана шу дала билан кириб борган.

Бундан ўн йил аввал Латвия Тукум районидаги «Дзимтене» колхози билан ҳамда Украина Черкасси область Манков районидаги Островский номли колхоз билан мусобақалашиш тўғрисида шартнома тузгандик. Ўшанда Ян Фогель даласидан сал нарида дўстлик хиёбонида белорус қайинлари ва Украина тераклари ёнига латиш атиргуллари ўтказилганди. Ўшандан бери орттирган тажрибаларимизни бир-биримиз билан баҳам кўриб, барча амалий ишларда бир-биримизга ёрдам бериб келаяпмиз. Далаларимизда уруш қаҳрамонлари тўғрисидаги хотира сингари абадий ғалла, боғларимизда эса гул ўсиб турар экан бу дўстлик мустаҳкамланиб бораверишига аминман.

Жасорат манбаи сари

Белоруссия ССР халқ ёзувчиси Василь Биковнинг ҳар бир асари — халқ жасоратининг янги мардонавор саҳифасини очади. Унинг сўнгги «Фалокат белгиси» қиссаси ҳам шундай бўлди.

Белоруссия ўрмонлари ичидаги кўз кўринмайдиган кичик бир хуторга урушнинг ажал қаноти салгина тегиб ўтди. Аламли ҳисоблар, синов ва ғалабали, лекин ватан узра фалокат муаллақ турарди. Бирон киши ҳам шу кулфатга лоқайд бўлиб четда қолмасди, бунга ҳақи ҳам йўқ эди.

— Бу қисса машҳур қаҳрамонлар тўғрисида эмас, қишлоқнинг оддий кишилари ҳақидадир, деди ёзувчи. — Улар жуда кўп кулфат чекдилар, лекин қилаётган ишларининг ҳаққонийлигига бирон дақиқа бўлса-да шубҳа қилмадилар, балки май, қийин дамларда шу иш учун жонларидан ҳам кечдилар.

Белоруссиялик ёзувчилар учун уруш мавзуи — алоҳида бир мавзуидир. Республикамизда ҳар тўрт кишининг бири ҳалок бўлган аҳолининг урушдан аввалги сони ўттиз йилдан кейингина тикланди, десак булар оддий рақамлар эмас. Бу халқ фожиасидир. Ёзувчи шулар ҳақида ҳикоя қилмаслиги мумкин эмас.

Ёзувчи китоб ёзмоғи учун шахсий ҳаётий тажрибага эга бўлмоғи зарур. Бу ҳақ гап. Лекин уруш тўғрисида асар яратмоқ учун умумий халқ хотираси ҳам керакки, ҳар бир белорус уйида шу хотира ҳозирга қадар унутилган эмас.

Ҳар бир адабиёт қарийб қирқ йил аввалги воқеалар тўғрисида ҳикоя қилсада, бугунги кунда замона билан ҳамнафасдир. Чунки унинг бурчга садоқат, ор-номус ва мардлик, жонажон диёрга ҳалокат хавф солаётганида инсон ўз жонидан кечишга тайёр туришдан иборат идеаллари мангудир. Бу адабиёт ўтмишини унутиб юборишдан қутқариб қолишдек ўз бурчини бажара бориб, бугунги кунда уруш ва агрессияга қарши норозилик садосига ўз овозини қўшмоқда.

Бугунги кунда ҳаёт-мамот масаласи битта одам ёки халқ олдида эмас, балки бутун мавжудот олдида турганлигини кишилар эсда тутишлари керак. Адабиёт инсонпарварлик ва одоб-ахлоқ юксак принципларидан келиб чиқиб, бу масалани ҳал этишда ёрдам бериши керак.

С. ГЕРАСИМОВА.

Гродно районидаги «Прогресс» колхози марказидаги Вертилишки қишлоғида меҳнаткашларнинг янги уйлари.

И. Зотин, А. Николаев, К. Тарусов фотоси.

ИЖОД ВА МЕҲНАТ ҲАМОҲАНГ

Игорь ЛУЧЕНОК,
композитор, Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

Мен қўшиқчи композиторман. Қўшиқни дўстларсиз, ажойиб кишилар билан янги-янги учрашувларсиз тўқиб бўлмайди. Бундай кишилар бепоён ватанимизнинг ҳар бир чеккасида жуда кўп. Шунинг учун ҳам менда совет халқлари бирлиги тушунчаси аввало, ҳамиша дўстларга олиб борадиган йўлни билдирса керак.

Ҳозиргина шимолий денгизчилар ҳузурига қилган сафаримдан қайтиб келдим. Уларга янги қўшиқларимни ва илгари басталаган қўшиқларни олиб бордим. Шуниси кишини қувонтирадики, бу қўшиқларни ҳали таржима қилмасданоқ руслар ҳам, украинлар ҳам, балтика бўйилик йигитлар ҳам, Закавказье республикаларидан келганлар ҳам тушунадилар. Чунки ҳаммамиздаги идеаллар, эътиқод ва ниятлар муштарак, бинобарин гўзаллик, қалб гўзаллиги тўғрисидаги тасаввурлар ҳам битта. Қўшиқ, музика, санъат айни шу ҳис-туйғуларни тарбиялайди.

Уйга, Белоруссияга ёрқин таассуротлар келтирдим. Демак, янги қўшиқлар ҳам пайдо бўлса керак. Ҳамиша шундай бўлиб келган. Ижодий ва инсоният бахт-саодатининг гарови мана шу ишончдадир.

Факт ва рақамлар

Майдони 207,6 минг квадрат километр. Аҳолиси 9,7 миллион киши.

Совет ҳокимияти йилларида республикада саноат ишлаб чиқариши ҳажми деярли 235 баробар ошди.

Ҳар 3—4 минутда конвейердан янги трактор, ҳар ярим минутда холодильник, телевизор, радиоприёмник чиқмоқда. Республика умумиттифоқ миқёсида олганда ҳар олти тракторнинг, ҳар етти металл қирқувчи станокнинг, ҳар 10 холодильникнинг, ҳар 16 телевизорнинг бирини, ҳар тўққиз метр газламa, бир метрини барча калий ўғитларнинг деярли ярмини ишлаб чиқармоқда.

Кўп юк ортувчи автомобиллар ишлаб чиқаришда 1.000дан ортиқ меҳнат коллективлари иштирок этмоқда.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида 40 дан ортиқ йирик саноат корхоналари қурилди ва ишга туширилди. Миллий даромад 28 процентга кўпайди. Ижтимоий меҳнат самарадорлиги 32 процентга ошди. Бунинг натижасида миллий даромаднинг 84 проценти ўсди.

Аҳоли жон бошига реал даромадлар ўнинчи беш йилликда 19 процентга кўпайди.

Ижтимоий истеъмол фондлари бўйича ҳар бир кишига тўланган маблағ ва имтиёзлар 315 сўмни ташкил этади.

1,9 миллион киши янги квартиралар олди ёки ўз уй-жой шароитларини яхшилади.

БССР халқ хўжалигида ярим миллиондан ортиқ олий ва ўрта маълумотли мутахассислар ишламоқда.

«ЗВЕЗДА ВОСТОКА» ЖУРНАЛИ — 50 ЁШДА

ШОНЛИ ЙЎЛ

Нашр этила бошлаганлигининг 50 йиллиги муносабати билан ҳамда совет адабиёти соҳасидаги хизматлари ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги актив иштироки учун «Звезда Востока» журнали Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди.

Журнал юбилейи арафасида мухбиримиз «Звезда Востока» бош муҳаррири Александр Андреевич Удалов билан учрашиб, журналнинг ташкил топиш тарихи, унинг бугунги кундаги қиёфаси ва редакциянинг истиқбол режалари ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Энг аввало мен шундай фактни келтиришни истар эдим, — деди А. Удалов. — 50 йил мобайнида журнал ҳажми икки баравардан кўпроққа, тиражи эса 10 минг нусхадан 140 минг нусхага ошди. Бу рақамлар журналнинг янада оммавийлашгани, унинг республика ижтимоий ҳаётида муҳим роль ўйнаётганлиги ҳақида аниқ тасаввур беради.

Журналнинг «КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга», «СССРнинг 60 йиллиги», «Беш йиллик режалари — амалда», «Маданий меросимиздан», «Қуёшли ўлкамиз», «Ўтмиш саҳифалари», «Глобус» ва бошқа рубрика ва бўлимлари ҳам унинг жанрий-тематик структураси ранг-баранглигини кўрсатиб турибди.

Журналнинг дастлабки сонида — ўшанда у «Ўрта Осиё халқлари совет адабиёти» деб аталар эди — «Катта санъат учун кураш» деб номланган кўп планли программа эълон қилинган бўлиб, бу редакция фаолиятининг асосий йўналишларини белгилаб берган эди.

Совет шарқи миллий ёзувчиларининг минбарига айланган журнал ўз атрофига ёзувчи ва шоирларни бирлаштириб, амалда уларнинг ғоявий-ижодий жиҳатдан мураббийсига айланди. Ёзувчиларда ўз халқи олдидаги масъулиятини чуқур ҳис этадиган, ҳақиқий социалистик санъаткорлик фазилатларини камол топтиришга алоҳида эътибор берилди.

Журнал саҳифаларида ўзбек ва рус, тожик ва поляк, грузин ва уйғур, қозоқ ва қорақалпоқ, туркман ва украин адабиёти вакилларининг асарлари мунтазам чоп этиб келинди.

Бугунги кунда биз яна шу билан фахрланамизки, айнан журналимиз саҳифалари орқали рус ўқувчилари совет адабиёти классикасидан асарлари ўрин олган Ҳамза, Садриддин Айний, Абдулла Қодирий, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Уйғун, Мақсуд Шайхзода, Зулфия, Яшин, Абдулла Қаҳҳор сингари адибларнинг асарлари билан биринчи бор танишдилар. Бу сўз усталари томонидан яратилган ўзбек совет прозаси, шеърияти, драматургияси ва публицистикасининг анъаналари Шароф Рашидов, Сарвар Азимов, Мирмуҳсин, Иброҳим Раҳим, Одил Ёқубов, Шукрулло, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов сингари сўз санъаткорлари ижоди гуллаб-яшнашида ўзининг ҳақиқий ривожини намоён этмоқда.

Биз кўп миллатли ватанимизнинг турли тилларида яратилган асарларни таржима қилишга мунтазам равишда республиканинг энг актив ижодий кучларини, шунингдек Москва, Ленинград ва мамлакатнинг бошқа йирик адабий марказларидан ёзувчи таржимонларни жалб этишга катта аҳамият бериб келдик ва ҳозир ҳам бу ишга муҳим эътибор қаратаяпмиз.

«Звезда Востока» журнали ҳаёти ва ижоди Ўзбекистон билан, Ўрта Осиё билан бевосита боғлиқ бўлган кўпгина рус ёзувчилари ижодий қиёфасини шакллантиришда ҳам катта роль ўйнамоқда. Бу ўринда биринчи навбатда Анна Алматинская, СССР Давлат мукофоти лауреати Сергей Бородин, Андрей Иванов, Владимир Липко, Борис Пармузин, Наталья Бурова ва бошқаларнинг номларини тилга олиш мумкин.

Борис Лавренев, Константин Симонов, Анна Ахматова, Якуб Колос, Леонид Соловьев, Юрий Арбат, Александр Дейч, Корнелий Зелинский, Семён Трегуб каби таниқли адибларнинг турли йиллар мобайнида редакциямиз билан ижодий ҳамкорлиги мамлакатнинг энг яхши ижодий кучларини жалб этиш бўйича журнал олиб борган фаолиятнинг яхши анъанасидан гувоҳлик беради.

Маълумки, уруш йилларида Тошкентда Алексей Толстой, Владимир Луговской, Всеволод Иванов, Корней Чуковский, Семён Кирсанов, Владимир Державин каби кўп миллатли совет адабиётининг таниқли сўз усталари яшаб ижод этишган. Ўша даврдан буён журналнинг қардош адабиётлар билан ижодий алоқалари мунтазам кенгайиб бормоқда.

Монголия, Вьетнам, Жазоир ва бошқа мамлакатларнинг ўз давлатлари мустақил миллий тараққиёти учун колониализм ва неоколониализмга қарши кураш олиб бораётган прогрессив санъаткорлари мунтазам равишда журнал саҳифаларида ўз асарлари билан қатнашаётганлиги ҳам яхши анъанага айланиб қолди.

Тез орада журналхонларимиз ҳозир нашрга тайёрланаётган кўпгина янги асарлар билан танишиш имконига эга бўладилар. Шароф Рашидовнинг «Дил амри» қиссаси, Мирмуҳсиннинг «Чодрали аёл» асари, Михаил Шевердиннинг «Жайхун» романи, Сарвар Азимовнинг «Дипломатия сири», Ҳожиакбар Шайховнинг «Ғаройиб кўланка», Б. Пармузиннинг «Узилган ип» асари ва бошқа асарлар шулар жумласидандир.

Редакция папкасида иттифоқдош республикалар адибларининг асарлари ҳам бор. Ўнинчи сон эса анъанага кўра ёш ижодкорларга бағишланади. Албатта, анъанавий рубрикалар остида ҳам ранг-баранг қизиқарли материаллар тайёрланмоқда.

Журналхонлар биздан қаҳрамонона ҳаётимиз пафоси ёрқин ва ҳаққоний акс этган, замондошимизнинг бой маънавий дунёси теран тасвирланган асарлар кутишига ҳақли. Жонажон журналимиз юбилейи кунларида шунга аминмизки, «Звезда Востока» босиб ўтган шонли йўл эълон қилинаётган материаллардаги гражданлик руҳи ошиши ва журналнинг янада сермазмун бўлиши йўлида бир босқич бўлиб қолади.

Она ва бола соғлиғини муҳофаза қилиш учун мамлакатимизда ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилган. Шаҳримиздаги оналар ва болалар соғлиғини ҳимоя қилиш илмий тадқиқот институтида шифокор олимлар даволашнинг энг замонавий усулларини қўллашмоқда.

СУРАТДА: институт доценти Муҳтарам Содиқова ва катта илмий ходим Раъно Усмоновалар эндокринология бўлимида ҳомиладор аёллар қонидаги гормонларни текширишмоқда.

Х. Мирзакаримов фотоси.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Ўзбекистон акушер-гинекологларининг II съезди

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Кеча шаҳримизда Ўзбекистон акушер-гинекологларининг II республика съезди ўз ишини бошлади. Съездда медик олимлар, шифокорлар оналар ва болалар соғлиғини сақлаш, касалликларнинг олдини олиш, янги даволаш усулларини қўллаш ва бошқа масалалар бўйича фикр алмашмоқдалар.

Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимиз инсон сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш, инсон умрини узайтириш, турмуш фаровонлигини ошириш, яшаш ва меҳнат шароитларини яхшилаш учун ҳамма шарт-шароитларни, ҳамма қулайликларни яратиб бермоқда. Айниқса, оналар сиҳат-саломатлигини сақлаш, болаларнинг соғлом ва дуркин ўсишини таъминлаш жуда яхши йўлга қўйилган. Шинам туғруқхоналар, шифохоналар, поликлиникалар, диспансерлар, аёллар консультациялари, илмий текшириш институтлари, болалар поликлиникалари, боғча-ясли комбинатлари доим оналар ва болалар хизматида. Минг-минглаб акушерлар, гинекологлар, профессорлар, моҳир шифокорлар оналар ва болалар сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиб турибдилар.

Чор Россияси пайтида Ўзбекистон территориясида акушерлик хизмати ҳам, акушер-гинекологлар ҳам йўқ эди. Аёлларнинг тўқсон беш проценти медицина ёрдамисиз кўзи ёрир эди. Яна шуниси ачинарли эдики, ҳар икки боладан бири беш ёшга етмай нобуд бўларди.

Ҳозирги Ўзбекистон медицинасининг тараққиётига назар ташланг. Республикамизда кенг кўламда туғруқхоналар ва шифохоналар қурилганки, булар аёлларга жуда яхши хизмат қилмоқда. Аҳолини акушер-гинекологлар ва ўрин-жой билан таъминлаш жиҳатидан Ўзбекистон энг ривожланган капиталистик давлатлардан ҳам юқори ўринда туради.

Республикамизда ҳозирги кунда 577 та аёллар консультацияси ва 52 та йирик туғруқхоналар мавжуд. Аёлларга қулайлик учун акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институти ташкил этилган. Мазкур институтда Ўрта Осиё шароитида акушерлик ва гинекология фанининг назарий ва амалий масалаларини ҳал қилиш йўлида катта илмий ишлар олиб бориляпти. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий проблемаларни ечиш билан бирга, амалий жиҳатдан соғлиқни сақлаш органларига консультатив ва ташкилий томондан катта ёрдам кўрсатилмоқда. Бир қатор олий ўқув юртларида, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг ўнта акушерлик ва гинекологик кафедраларида катта илмий ишлар олиб бориляпти.

Акушерликнинг илмий ва амалий масалалари бизда ҳар томонлама пухта ҳал этилганлиги оналар ва болалар сиҳат-саломатлигини яхшилашга кенг имкониятлар яратиб берди. Ҳозирги вақтда республикамизда кўплаб янги ва прогрессив формалар тадбиқ этилган. Акушер ва гинекология илмий-тадқиқот институти қошида «Оила ва никоҳ республика консультацияси», «Оналар ва болалар бурчаги», касалхоналар, санаторийлар, аёллар консультацияси ва шу кабилар ташкил қилинган. Шулар билан бирга, профилактик-даволаш ишларини янада яхшилаш йўлида медицина фани катта ютуқларга эришмоқда. Кейинги икки йил ичида республика даволаш муассасаларида йигирма беш янги профилактик диагноз қўйиш ва даволаш методлари жорий этилмоқда.

Ўзбекистон акушер-гинекологларининг II съезди ишида республикамизнинг таниқли олимлари ўз ишларига якун ясайдилар. Шу билан бирга съезд республикада акушерлик ва гинекология хизматининг кейинги ривожланиш йўлларини белгилаб беради, илмий изланишларнинг актуал проблемаларини ва ривожланиш истиқболларини кўрсатади.

М. СОДИҚОВА,
медицина фанлари доктори.

Фарзанд — умр гули

Бола кўрмасликда фақат аёлгина эмас, кўпинча эркак ҳам сабабчи бўлади, яъни турли таносил касалликлари, туғма камчилик ёки ёшликда кечирилган баъзи юқумли касалликлар натижасида вужудга келган жинсий ожизлик туфайли оила фарзандсиз қолади. Кўпинча оила ҳаётида, уч йил ичида аёлда ҳомила бўлиб, фарзанд туғилиши керак, акс ҳолда врачга мурожаат қилиш керак бўлади.

Медицина тили билан айтганда эр-хотин биргаликда беш йил турмуш қилиб, бола кўрмаса бирламчи тўхташлик дейилади. Иккиламчи туғмасликда эса, хотин илгари туғиб юрган ёки ҳомиладор бўлган, лекин кейинчалик хотин туғмаса бунда эркак касалликка дучор бўлиб қолган бўлади. Эркак бундай касалликка спиртли ичимликка кўп ружу қилгани учун учрайди.

Хўш, бирламчи туғмаслик қай ҳолда содир бўлади? Бунга қиз бола организмининг нотўғри тараққий этиши сабаб бўлиши мумкин. Бу ҳолнинг олдини олиш учун қиз боланинг жисмоний жиҳатдан тўғри тараққий этишини таъминлаш, ёшга муносиб ишлар билан мунтазам равишда шуғулланишини ташкил этиш керак.

Консультацияга аёллар: «Боласизман, нима қилсам она бўламан?» деб келишади. Аёл бундай ҳолда текширилади, унда айб бўлмаса эри текшириш учун диспансерга юборилади. Спиртли ичимликни кўп ичиш натижасида эркакда касаллик пайдо бўлса, алькогол баҳридан кечиш керак. Шунда оилада фарзанд бўлади.

Кўпинча иккиламчи туғмасликка аёлнинг ўзи сабабчи бўлади. Аёлнинг фақат туғруқхонада кўзи ёриши керак, санитария-гигиена қоидаларига рioя қилинмаса аёл дардчил бўлиб қолади. Аёлнинг уйда кўзи ёриса турли микроблардан сақланиш чоралари кўрилмайди. Бунинг оқибатида туғиш йўлларига микроблар кириб, оғир яллиғланиш содир бўлади. Бу ҳол аёлни фарзанд кўриш қобилиятидан маҳрум қилади.

Турли ўсма (шиш, киста) касалликлари ҳам боласизликка сабаб бўлади. Ўсмани операция йўли билан олиб ташлангандан сўнггина фарзанд кўриш мумкин. Умуман ҳар қандай ўсмани тезликда операция йўли билан олиб ташлаш шарт. Чунки вақтида олинмаган ҳар қандай ўсма рак касаллигига айланиши мумкин. Булардан ташқари, фарзандсизликка киши организмида пайдо бўлган умумий касалликлар: қанд (диабет) касаллиги, бўқоқ безининг шиши ёки бўқоқ безининг суст ишлаши натижасида модда алмашинуви бузилиши каби хасталиклар ҳам сабаб бўлади. Шунинг учун фарзандсизликни даволаш билан бир қаторда, уни келтириб чиқарувчи дардларнинг олдини олиш чораларини ҳам кўриш керак.

Агар аёл ва эркак ўз вақтида медицина муассасаларига мурожаат қилса, касаллик сабаблари барвақт аниқланса ва даволанса фарзанд кўриш мумкин.

С. ИСМОИЛОВА,
медицина фанлари доктори, профессор.

159-қурилиш трести 18-қурилиш бошқармасининг азамат қурувчилари шу кун кеча шаҳримизнинг Энгельс кўчасида катта замонавий кошона — Тошкент алоқа электротехника институти студентлари учун ётоқхона комплексини қуриб фойдаланишга топширдилар.

СУРАТДА: ана шу ётоқхона комплексининг манзараси.

М. Нуриддинов фотоси.

5

Чингиз Айтматов Ленин мукофоти лауреати

(ҚИССАДАН ПАРЧА)

— Қўявер, бари бир чўкиб кетади, — ғудирлади Эмрайин.

Кириск эса ҳансираганича, ўзидан норози, кўнгли ғаш бўлиб турарди. У бугунги овдан кўп нарсаларни кутган эди, лекин бўлмади. Яна улуғ овчи бўлармиш!

Бола жим бўлиб, шумшайиб қолди, йиғлаб юборишдан ўзини зўрға-зўрға тийиб турарди.

Алами шунчалик эди.

— Ҳечқиси йўқ, янаги сафар ишинг ўнгидан келади, — деб юпатди уни Милхун кейинроқ, отиб ўлдирилган тюленнинг ичак-чавоқларини олиб, нимталашаётганида. — Мана энди Ўрта сийнага борамиз, у ерда тюлень сероб бўлади.

— Фақат жуда шошиб қолдим-да, — деб бидирламоқчи бўлган эди, отаси гапини бўлди:

— Ўзингни оқлайверма. Ҳеч ким биринчи отишдаёқ овчи бўлиб қолмайди. Отишни билсанг бўлди, ўлжа сендан қочолмайди.

Кириск жимиб қолди, лекин ҳеч ким унга таъна қилмаётганидан кўнгли таскин топди. Энди у ҳеч қачон отиш вақтида шошиб қолмайман, мўлжаллаётганимда энди ҳеч нарсани ўйламайман, отам айтганидай, нафас чиқармайман, кўзим нишонда бўлади» деб ўз-ўзига сўз берди.

Тюлень танаси каттагина, анча оғир ва худди тирикдай, ҳали илиқ эди. Ҳайвоннинг тўшини нимталаётган Милхун мамнунлик билан қўлларини ишқалаб: «Кўрдингларми, тўрт энли ёғи бор, зўр!» деб қўйди. Кириск энди ғашлигини унутиб, қизиқиб амакисига ёрдам бера бошлади. Бу орада Эмрайин оқсоқолни чақириб келиш учун қайиқ томонга кетди.

Лекин кўп ўтмай, ташвишланиб чопиб келди:

6

— Вақтимиз зиқ, тезроқ бўлинглар! — шоширди у ҳамроҳларини ва осмонга қараб, ўзича ғудурлади: — Негадир ҳавонинг авзойи менга ёқмаяпти...

Овчилар шоша-пиша ўлжани нимталаб, жигари ва юрагидан бошқа ичак-чавоқларини ташлаб, қолганини қайиш билан боғлаб олиб кетишди. Кириск уларнинг ортидан, иккала милтиқни олиб югурди.

Қирғоқда, қайиқ олдида уларни Урхон бобо кутиб турарди. Чол ўлжани кўриб, севинди.

— О, Курнг эгам, яратганингга шукур! Овимизнинг бошланиши чакки эмас! — дея у ўзининг ов пичоғини артиб, тайёр қилди. Овдан кейин энг муҳим маросим — тюленнинг хом жигарини ўша ернинг ўзидаёқ ейиш эди. Урхон бобо нимталанган нерпа тўши олдида чўнқайиб ўтириб олиб, жигарни бўлаклай бошлади. Овчилар оз-моз туз сепилган майин жигар бурдаларини ҳузур билан чапиллатиб ямлаб ютар эдилар. Жигар жуда мазали — мулойим, иссиқ, тўйимли эди. У одамнинг тилини ёғли шарбатга ботириб, оғизда эриб кетарди. Кирискнинг орзуси ушалди — ҳақиқий катта кишидай, овда хом жигар еди!

— Ютавер, кўпроқ ют, — маслаҳат берарди болага Урхон бобо. — Тунда совуқ кучаяди, жунжикиб қоласан. Шундай вақтда одамни энг яхши иситадиган нарса жигар. Тағин у минг бир касалга шифо бўлади.

Роса маза қилишди. Таом жуда соз бўлди, дарров чанқаб қолишди. Сув эса қайиқда, кичик бочкада эди.

— Гўштни нимталашнинг ҳожати йўқ ҳозир, — деди Эмрайин, ҳамма тўйиб бўлганида ва яна осмонга ташвиш билан қараб қўйди.

— Кейин нимталасаям бўлаверади, — маъқуллади Урхон бобо. — Чойни кечаси иситиб ичамиз. Ўрта сийнада ўрнашиб олганимизда. Ҳозирча сабр қиламиз. Юкларни ортамиз.

Қайиқни жилдириш олдидан овчилар ерни ҳам тўйдиришни унутмадилар. Тюленнинг майда-майда бўлакларини ерга сочиб, оролнинг эгасидан кейинги ов ҳам бароридан келишини тилашди. Шу асνода улар яна денгизга чиқишди.

Кичик сийна ортда қолди. Атрофини тунд сувлар ўраб олган ёлғиз оролча жуда аянчли кўринар, одамда хижолат туйғусини уйғотарди. Ўрта сийнага қараб йўл олишди. Қош қорая бошлади. Эшкакчилар қоронғулик тушгунча Ўрта сийнага етиб олиб, қайиқни панароқ жойга қўйиб, тунаб қолиш

7

мақсадида жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилишарди. Кичик сийна бутунлай кўринмай қолди, гўё сувга чўкиб кетгандай эди. Аммо Ўрта сийна ҳам кўринмасди. Яна атроф — борлиқни сув қоплаб олди.

Овчилар ўлка пайига тушишганида, денгиз сезилар-сезилмас ўзгара бошлаган эди. Тўлқинлар қалинлашди. Зичлашди. Сувнинг мавжи аввалги йўналишда борар, шамол энди бошқа ёққа қараб эсарди. Қайиқ аввалгидан кучлироқ силкинар, чайқалар эди. Аммо овчилар денгиздан эмас, осмондан кўпроқ хавотирланишарди. Осмонга нима бўлдийкин? Йилнинг бу фаслида ҳаво бунақа айнимас эди-ку! Аллақаёқдан учиб келган ғубор оқиб тушаётган оқиш хамирдай, олислардаги ўрмонлар, зулумотли чакалаклар орасида қутираётган ёнғин алангасининг тутунидай бутун осмонни қоплаб олди. Булутлар гарчи осмонни ўраб олган бўлса ҳам овчилар негадир ғашланиб қолишди.

— Қаёқдан келяпти бу бало? — ўзича ғўдирлади Урхон бобо атрофга нохуш боқар экан.

Энди улар ана-мана Ўрта сийна кўриниб қолади деб, зўр бериб эшкак эшар эдилар — Ўрта сийна ҳаммасидан кўра қулай ва тинч эди-да.

Бу орада ҳаво бир оз очилди, ҳатто денгизнинг энг чеккасидан қуёш мўралаб қолди. Бу ёруғлик шу қадар кутилмаган, ақл бовар қилмас муъжизадай, у томонга бемалол қараш мумкин эди, энди қуёш кўзни қамаштирмасди. Қуёш қонталаш тусга кириб, аста-секин қизариб, алвонланиб, хира уфққа бота бошлаган эди. Осмоннинг чиройи очилгач, оламга яна ёруғлик ва осойишталик қайтди. Одамлар ҳам дарров хотиржам бўла қолишди. Улар энди оролда тинч жой топиб, дам олишни хаёл қила бошлашди.

— Озгина сабр қилсанг, Ўрта сийнага етиб оламиз, — деди Урхон бобо ёнида ўтирган Кирискнинг елкасига қоқиб.

Бола аллақачон чанқаб қолган, аммо отасининг таъқиқларига соддалик билан амал қилар эди. Овга чиқиш олдидан отаси ичимли сув денгиз сафарида ҳамиша камчил бўлишини тушунтирган. Сафарда худди уйдагидай, истаган вақтингда сув ичиш мумкин эмас. Ҳатто учала оролда ҳам бирор томчи чучук сув йўқ. Қайиққа ортиқча юк ортиб бўлмайди. Ҳамма қачон сув ичса сен ҳам ўшанда ичасан.

Тўсатдан олисда қуёш кўриниб, олам ёришган лаҳзаларда бола Урхон бобонинг кўнгли юмшаганлигини сезди.

— Атиичх! Сув ичгим келяпти жудаям! — деди у мардона кулимсираб ва отасига қараб қўйди.

8

— Дарвоқе, чанқаганмиз-а? — эсига тушгандай мийиғида кулди Урхон бобо. — Ҳалигидақа қойил мақом жигардан кейин, албатта, одам чанқайди-да! Албатта! Ахир, ҳаммамизнинг сув ичгимиз келяпти, тўғрими?

Эмрайин билан Милхун тасдиқлаб, бош ирғаб қўйишди. Кириск севиниб кетди, демак, битта ўзи эмас, ҳамманинг сув ичгиси келаётган экан.

— Ундай бўлса сув билан сийлаймиз ўзимизни, кейин бир чекиб олсак ҳам бўлади! — деди, Урхон бобо рул дастасини ўз ҳолига қўйиб, қайиқнинг тубидан кичик бочкани олди, уни қулайроқ жойлаштириб, ичи чегаланган тунука чўмичга бочканинг новидан авайлаб жилдиратиб сув қуя бошлади. Сув муздеккина, тиниқ эди — Олапарнинг денгизга тескари тарафидаги булоқдан олинганди. Бу ўша, ўзларининг доимо тиниқ ва мазали, суйимли сувлари эди. Ёзда сув ўтлари ҳамда зах ернинг ҳиди келади ундан.

Сувга чўмични Кириск тутиб турарди. Боланинг тезроқ ичгиси келарди. Чўмич ярим бўлганида, Урхон бобо бочканинг тешигини пўкак билан ёпди ва болага қараб:

— Ичавер! — деди. — Кейин бошқаларниям чанқоғини қондирасан. Чайқатиб, тўквормагин тағин, — огоҳлантириб қўйди у.

Кириск аввалига очлик билан шошиб ича бошлади, сўнг секинлашди ва охири сувдан бўккан ёғоч ҳиди келаётганини сезди.

— Тўйдингми? — сўради Урхон бобо.

— Тўйдим.

— Кўзинг айтиб турибди, тўймабсан. Майли, айтганинг бўлсин, яна озроқ қуйиб бераман. Жигар деган жуда кучли нарса. Ердалигимизда челаклаб ичсанг ҳам бўлаверади, — жаврради Урхон бобо яна жилдиратиб чўмичга сув қуяркан.

Шундан кейин бола тўйиб ичди ва катталарнинг бундай пайтларда айтадиган нафсим ором олди деган гапларининг чин эканлигини ҳис этди.

Сўнг Урхон бобо эшкакчиларга чорак кам бир чўмичдан сув қуйиб берди. Сувли чўмични уларга Кириск узатиб турди. Ўзи сувга тўйгани учун бола бошқаларнинг ҳам тўйиб ичишини хоҳларди. Лекин Урхон бобо негадир, бошқаларга нима учун ярим чўмичдан сув берганлигининг сабабини тушунтиришни лозим кўрди:

— Сени ҳали жуссанг кичик; уларни-чи, кўрдингми? Уларни меҳнатиям оғир. Эшкак эшган одам кўпроқ чанқайди.

Эмрайин билан Милхун чиндан ҳам чўмични бир кўтаришда

9

бўшатиб қўйишди, уларга яна озроқдан қуйишга тўғри келди. Бу сафар Урхон оқсоқол катталарга таъна қилди:

— Бу, деймaн, оғайнилар, жа юхо бўлиб кетманглар. Дарё бўйида ўтирганларингиз йўқ-ку!

Эмрайин билан Милхун бунга жавобан фақат жилмайиб қўйишди. Гўё, буни ўзимиз ҳам биламиз, лекин нима қилайлик, ахир сув ичгимиз келиб турса, дейишаётгандай эди.

Лекин, Урхон бобонинг ўзи ҳам ўз улушини ичиб бўлиб, мийиғида кулиб, бош чайқади:

— Эҳ-ҳ дарё бўйида ўтирсак бўларкан, Хом жигар деганн одамни роса кўтараркан...

Сўнг чол найчасини тамакига тўлдириб, тутун бурқситиб, ҳузур қилиб чека бошлади. Чол умрида охирги марта шундай ҳузур қилаётганини ҳали ўзи билмасди...

Фалокатни биринчи бўлиб Кириск пайқади!...

Шундан сал аввал борлиққа ажойиб осойишталик чўкиб, ҳамма чанқоғини босиб, кўнгиллари таскин топиб, ўзларини бахтиёр ҳис этишганди.

Биринчи ўлжани қўлга киритишди, кўп ўтмай, оролда ором олишиб, азонда яна ов бошлашади. Овдан сўнг, ўралашиб ўтирмай, дарров уйга қайтишади. Ҳамма иш рисоладагидай эди.

Қайиқ ҳамон аввалгидай, тўлқинларда чайқалиб, олдинга интиларди. Урхон бобо қайиқ тумшуғида тамакисини тутатганича дарғалик қилиб ўтирар, шу лаҳзаларда эҳтимол ўзининг Сув парисини ўйларди. Эмрайин ҳамда Милхун асосий ишлари — эшкак эшиш билан банд, гўё ҳеч бир чиранмай, қайиқни бемалол, аниқ ва қойиллатиб, олдинга силжитар эдилар, Кириск беихтиёр уларнинг ишига маҳлиё бўлиб қараб қолди. Шу лаҳзаларда у болаларга хос қандайдир ички сезги билан гоҳ отаси, гоҳ амакисига қараб, уларнинг ҳар бири тўғрисида айрича ўй сурарди. У Эмрайин билан Милхунни, Урхон бобони бутун вужуди билан севар: шу ерда, шу пайт улар орасида эканлигидан ғурурланарди.

Кириск бу одамларнинг бошқача бўлишини хаёлига ҳам келтиролмасди. Унинг назарида Урхон бобо ҳар доим худди ҳозиргидай сержаҳл, узун бўйин, қўллари ўсимлик илдизларидай сертомир, ҳамма нарсани сезувчи кўзлари ҳозиргидай ёшланиб турувчи чол бўлгандай эди. Ахир уни бошқача тасаввур қилиб бўлмайди-ку! Ахир ҳеч қачон оқсоқолсиз, ҳамманинг иззат-ҳурматига лойиқ бўлган мана шу чолсиз ҳаёт бўлмайди-ку!

Онасининг айтишича, Кириск отасига ўхшаркан, катта бўлса қуйиб қўйгандек Эмрайиннинг ўзи бўларкан. Кирискнинг кўзлариям отасиникидай тим қора, мирзаёнғоққа ўхшайди,

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонида).

10

тишлариям отасиникидай пишиқ, олдинги иккитаси бир оз туртиб чиққан. Онасининг айтишича, Кирискнинг ҳам катта бўлса отасиникидай қалин, қаттиқ қоп-қора соқоли бўларкан. Ҳайтовур отасини бекорга серсоқол Эмрайин деб аташмайди. Кириск ҳозиргидан ҳам ёшроқ вақтида, анҳорда яланғоч сузиб юрганида онаси ўз синглисининг биқинига туртиб: «Қара, қара, худди отасининг ўзи!» дерди. Иккаласи нимадандир хурсанд бўлиб, ичаклари узилгудай қотиб-қотиб кулишарди, қувлик билан шивирлашарди. Онаси: «Кириск катта бўлса, унга мендақанги хотин учраса, роса хурсанд бўлади, роса маза қилади, буни мен билиб айтяпман» дерди. «Қизиқ, — ўйларди Кириск, — ким, нима учун маза қилади? Кириск отасига ўхшаса, нима учун унга тушган хотин маза қилади?

Ана, ҳозир отаси қайиқнинг тумшуқ томонида ўтирибди, эшкак эшяпти. Соқоли қоп-қора, тишлари оппоқ. Жуссадор, кенг яғринли, хотиржам, оғир-вазмин. Отаси бирор марта унга бақириб, дуқ-пўписа қилганлигини ёки, аксинча, папалаб, авайлаганини эслаёлмайди. Кўзлари чиндан ҳам тиниқ, ярқираган, етилган мирзаёнғоққа ўхшайди.

Кейинги бир жуфт эшкак Милхуннинг қўлида: у Кирискнинг амакиваччаси, отасидан икки ёш кичик. Эмрайинга унчалик ўхшамайди, негаки, соқоли йўқ. Аммо учлари осилиб тушган мўйлови худди моржникига ўхшайди. Ўзиям худди моржга ўхшайди. Гапни ҳам қотиради, кўнглига ўтирмаса, баҳслашишдан ҳам қайтмайди. Жанжаллашганда ҳам бировга бўй бермайди. Бир марта ўтиб кетаётган савдогар билан жиққамушт бўлиб қолган эди, кейин бутун уруғ-аймоғи билан кечирим сўраб, товон тўлаб юришди. Милхуннинг ўзи паканагина, миқтидан келса ҳам ҳеч кимга сўз бермайди, ҳақиқат бўлсин, дейди. Роса ичиб олганди ўшанда. Ичишга суяги йўқ. Бир неча киши, шулар орасида Эмрайин ҳам уни тинчитмоқчи бўлиб, роса қийналишади. Айиқдай кучи бор ўзининг ҳам, Кириск уни аки Милхун дейди. Отаси иккаласи жуда иноқ, овга доим бирга боришади, ҳеч қачон бир-бирини доғда қолдиришмаган, иккаласини мард, танти овчи дейишади. Милхуннинг ўғли ҳам жуда кичик — эндигина оёқ чиқарган. Ундан каттароқ иккита қизалоғи бор. Кириск уларни доим ҳимоя қилиб юради, қани бирортаси уларни хафа қилиб кўрсин-чи! Кирискнинг ойиси ҳам Милхуннинг қизалоқларига жонини беради. Улар кўпинча Сулув билан ўйнагани келишади.

(Давоми бор).

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IX да **Ўн учинчи раис**, 30/IX да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IX да **Ишонмасанг ўламан**, 30/IXда **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IX да **Тун қиссаси**, 30/IX да **Муқаддима** (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА КОМЕДИЯ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30 да).

КИНО

29 СЕНТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ПАЙШАНБАДАГИ АЛАНГА» — **Дружба.**

«БУЗИЛМАС ИТТИФОҚ» — **Фестиваль.**

«ХАВФНИНГ ОЛДИНИ ОЛИБ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«ГУГУРТ» — **Тинчлик.**

«БЕПАРВОЛИК ОҚИБАТИ» — **Лисунов номли.**

«ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«ЯШАЙВЕР, ИНСОН!» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК САФАРИ» — **Улуғбек.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.30, 20.45, телефон 44-21-34), **Нукус** (18.30, 20.45, телефон 46-70-69), **Восток** (катта зал, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ШАХСИЙ ҲАЁТ» — **Дружба** (18, 20.00, телефон 66-15-75).

«БЎЙСУНМАС» — **Санъат саройи** (кичик зал, 18.45), **Восток** (кичик зал, жуфт соатларда).

«ШОШИЛИНЧ... МАХФИЙ... ГУБЧЕКАГА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-85-20), **Қозоғистон** (17, 19, 21.00, телефон 35-24-92), **Москва** (17, 19, 20.40), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

30 СЕНТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«1940 — ЙИЛ ИЮНЬ ОЙИ» — **Москва.**

«ПАЙШАНБАДАГИ АЛАНГА» — **Дружба.**

«БУЗИЛМАС ИТТИФОҚ» — **Фестиваль.**

«ХАВФНИНГ ОЛДИНИ ОЛИБ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

«ГУГУРТ» — **Тинчлик.**

«БЕПАРВОЛИК ОҚИБАТИ» — **Лисунов номли.**

«ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«САНОАТ КОМАНДИРИ» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 18.30, 20.45, телефон 44-21-34), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 46-70-69), **Восток** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ШАХСИЙ ҲАЁТ» — **Дружба** (12, 14, 16.18, 20.00, телефон 66-15-75).

«БЎЙСУНМАС» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14, 16, 18.45), **Восток** (кичик зал, жуфт соатларда).

«ШОШИЛИНЧ... МАХФИЙ... ГУБЧЕКАГА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-85-20), **Қозоғистон** (11, 13, 15, 17, 19, 21.00, телефон 35-24-92), **Москва** (11, 13, 15, 17, 19, 20.40), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

Тошкент халқ хўжалик институти томонидан **Каримов Турсунали Нишоналиевич** номига берилган 382882 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982— 83 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ҚЎШИМЧА

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

кенг профилли фотограф, мураккаб рўзғор техникаси ремонти бўйича слесарь, кондитер.

Билим юртига 8— 10-синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, 1/2-Қорақамиш массиви, 20-уй.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 166-АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1982 — 83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

ўчириш аппаратларини йиғувчи-слесарь, йиғувчи слесарь, асбобсоз-слесарь, механик йиғувчи-слесарь, слесарь-электр монтажчи, токарь, фрезерчи (сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), **дурадгор, слесарь-сантехник, газ пайвандчи.**

Ўқиш муддати — бир йил ва уч йил.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА ЯШОВЧИ 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини битирганларга эгаллаган касбига мувофиқ равишда диплом берилади. Ўқувчиларга ўқиш даврида 65 сўм ҳажмида стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртини битиргач, уларга ўрта маълумот ва эгаллаган касбига мувофиқ диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош, ва ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг маълум қисми билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий, ўрта ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишни давом эттиришни хоҳловчилар учун бирлашма ҳузурида политехника институти самолётсозлар факультети ва авиация техникумининг кечки бўлимлари мавжуд.

Билим юрти спорт базасига эга; авиамоделизм, фотокино студияси, бадиий сўз тўгараклари; вокаль-чолғу ансамбли, миллий чолғу асбоблари ансамбли ишлаб турибди.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимён яқинида соғломлаштириш лагери бунёд этилган.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши шарт: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан, ота-онасининг ишлаётган жойидан справкалар, 8 та фотосурат (3х4 см. ва 4х5 см. ҳажмида).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 48-автобусларнинг «Валихонов» кўчаси бекати). Телефон 96-58-20.

ГРАЖДАНЛАР!

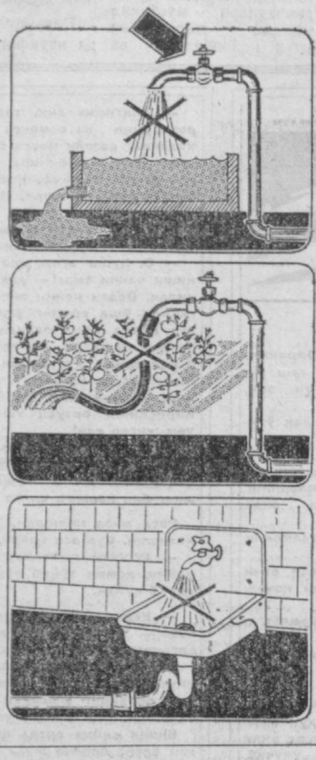

— Ҳовлилардаги водопроводларнинг ҳамиша соз бўлишини кузатиб боринг. Ичимлик сувининг ортиқча сарф бўлишига йўл қўйманг.

— Квартиралардаги санитария приборлари ва қопқа арматуралари ҳамиша соз ҳолда бўлиши лозим. Ичимлик сувининг беҳуда оқишига йўл қўйманг.

— Кундуз куни полиз экинларини, яшил ниҳолларни водопровод суви билан суғориш қатъиян ман этилади. Суғориш учун ариқ сувидан фойдаланинг.

ЁДИНГИЗДА БЎЛСИН! СУВ — БУ ҲАЁТ!
СУВ БИЛАН ҲАЁТ АЖРАЛМАСДИР.

Ичимлик сувни тежаб сарфлаш ҳар биримизнинг бурчимиз, унинг беҳуда сарф бўлишига йўл қўйманг.

Ҳовлилардаги бузуқ водопроводлардан, санитария приборлари ва қопқа арматураларидан беҳуда оққан сув, полиз экинлари ва яшил ниҳолларни суғориш шаҳарни сув билан таъминлашга салбий таъсир этади, аҳолига, айниқса, кўпқаватли уйларнинг юқори қаватларида истиқомат қиладиган оилаларга ноқулай шароитлар вужудга келтиради.

Водопровод тармоқларидаги авариялар ҳақида, сувдан фойдаланиш қоидаларининг бузилиши ҳақида қуйидаги телефонлар орқали марказий диспетчерликка қўнғироқ қилинг: 33-15-95, 33-75-95.

ИЧИМЛИК СУВНИ ТЕЖАШ УЧУН КУРАШИНГИЗ.

ТОШКЕНТ «ВОДОҚАНАЛ» ТРЕСТИ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
«ТАШХИМСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

токарлар, фрезерчилар, юкчилар, бўёқчилар, электрчилар, электр монтажчилар, қурилиш ишчилари, дурадгорлар, сувоқчилар, металл қирқувчилар, инженер-технологлар, меҳнатни нормалаш бўйича инженерлар, инженер-конструкторлар, инженер-механиклар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг марказий пункти.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

29 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.25 «Горчилар, қаердасиз!». 18.10 С. Воронцов чалади (гитара). 18.30 «Фан оламида». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Жон Филд». Телевизион музикали фильм премьераси. 20.30 «Мана, яна деразa». Фильм-концерт премьераси. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 1/16 финал. «Динамо» (Киев) — «Грассхопперс» (Швейцария). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «1 октябрдан қишки вақтга ўтилади». 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Заводнинг иккинчи касби». Ҳужжатли фильм. 19.00 «Спорт ҳафталиги». 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Архитектура». СССРнинг курорт ва шифохоналари. 21.20 «Нарочан балладаси». Ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.00 «Узеир Хожибеков. Узоқ умр аккордлари». Телевизион бадиий фильм премьераси, 1-ва 2-сериялар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар: «Генерал Топтигин», «Австралия чўлларида». 18.30 Болалар учун концерт. 19.00 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Ўзбекистонда кўп миллатли совет адабиёти фестивали. Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Малоҳат Дадабоева ва Ҳадя Юсупова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган кўп миллатли совет адабиёти фестивалининг ёпилиши. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан олиб кўрсатилади(ёзиб олинган). Кўрсатув тугагач — Янгиликлар.

II

18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Совет хотин-қизлари» туркумидан телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 19.30 Ўқитувчилар учун консультация. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Чолу кампир бор экан». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 МТ II.

30 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.35 Мультфильмлар программаси. 10.05 «Горчилар, қаердасиз!». 11.00 Гнесинлар номли Давлат музика-педагогика билим юрти камер оркестрининг чиқиши. 11.25 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.25 РСФСРда хизмат кўрсатган артист К. Лисовский рус композиторларининг романсларини ижро этади. 12.55 «Она ҳақида диалог». Илмий-оммабоп фильм. 13.15 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Беш йиллик— ҳар биримизнинг ишимиз». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 15.55 Воронеж шаҳар пионер ва мактаб ўқувчилари саройи «Ровесник» ансамблининг концерти. 16.40 «Подмосковье. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш».

17.10 «Шахмат мактаби». Разрядлилар синфи. 17.45 «Кипр бўйлаб». Кинопрограмма. 18.00 Кипр артистларининг концерти. 18.30 «Инсон. Ер. Коинот». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Болдино кузи». Концерт программаси. 20.00 Спорт программаси. 21.30 «Время». 22.05 «Сиз бунга қодирсиз!». 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 Балет артистларининг концерти.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ўз юлдузингни асра». Бадиий фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.50 «Қадрдон ерда». Телеочерк. 21.30 «Время». 22.05 «Ҳужжатли фильм». 22.15 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Рига) — «Динамо» (Москва). 2- ва 3-даврлар. Ригадан олиб кўрсатилади. 23.45 «Зара Долуханова». Фильм-концерт.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Дарё». Ҳужжатли фильм. 12.00 Болалар учун. «Бойчечак». (такрорий). 12.30 Зоология. «Ўргимчаксимонлар». 13.00 «Замандас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қизча ва юлдузча», «Ивасик-Телесик». Қўғирчоқ фильмлар. 18.20 «Ёшлик» журнали — студиямиз меҳмони». 19.00 «Фан» программаси. 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Қишки вақтга ўтамиз». 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармониясининг солисти А. Орифжонов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган «Пахтакор» Марказий стадионида спорт байрами (17 сентябрда ёзиб олинган). 23.30 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Жарангдор дарахт». Ҳужжатли фильм. 18.35 «Янги марралар сари». 19.05 Ўқитувчи экрани. Ўзбек мактабларида рус тили дарсларида СССР 60 йиллигига бағишланган материаллардан фойдаланиш (рус.). 19.40 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Чолу кампир бор экан». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 МТ II.

АБОНЕМЕНТИНГИЗ БОРМИ?

СИЗ БЕКАТДА ТРАМВАЙ ЁКИ ТРОЛЛЕЙБУС КУТИБ ТУРИБСИЗ. ШУНДОҚ ЁНГИНАНГИЗДАГИ ДЎКОНЧАДА ЯШИЛ, ЗАНГОРИ, ҚИЗИЛ АБОНЕМЕНТ БИЛЕТЛАРИ ИСТАЛГАНЧА СОТИЛИБ ТУРИБДИ.

БИЗ СИЗЛАРГА АНА ШУ КАРТОЧКАЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ МАСЛАҲАТ БЕРАМИЗ. ЧУНКИ СИЗ ТРОЛЛЕЙБУС ЁКИ ТРАМВАЙДА БУНДАЙ БИЛЕТЛАРНИ СОТИБ ОЛОЛМАЙСИЗ.

Шуни унутмангки, трамвай ёки троллейбуслар салонига абонемент билетларисиз чиқиш ман этилган!

Шаҳарда жорий этилган абонемент билетлари асосида йўл ҳақини тўлашнинг янги методи ҳамма учун ҳар томонлама қулайдир: пассажирлар учун ҳам, транспорт ҳаракатини диққат билан кузатиб бораётган ҳайдовчини чалғитмаслик учун ва ҳамма кишилар учун. Бу усул йўл ҳаракати қоидаларига янада синчковлик билан риоя қилиш шароитини яратади.

Абонемент билетларини барча савдо ташкилотларида, иш жойингиз бўйича корхоналарда, трамвай ва троллейбусларнинг касса-автоматлари ва йўловчилар оқими гавжум ва охирги станцияларда сотиб олиш мумкин.

Абонемент билетларини сотувчи дўкончалардан сотиб олинадиган йўл карточкалари ҳам ҳар томонлама жуда қулайдир.

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

«ТАШКЕНТДОРСТРОЙ» трестининг

УҚУВ ПУНКТИ

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда учинчи класс-ли (профессионал) **«С» категориядаги ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда «Е» категориядаги автомобиль ҳайдовчилари тайёрланади.**

Курсларга 18 ёшдан кам бўлмаган ва «Е» категориясидаги шофёрликка камида уч йил иш стажи, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган граждаилар қабул қилинадилар.

Уқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

УҚИШ МУДДАТИ —5 ой.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

ҲУЖЖАТЛАР 10 ОКТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Курсларга киришда қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: шоферлик комиссиясидан ўтганлиги тўғрисида медицина справкаси, 3 та фотосурат (3,5х4,5 бурчакли силлиқ қоғозга тўла форматда туширилган ҳолда), паспорт, ҳарбий билети, меҳнат дафтарчаси, маълумоти тўғрисида ҳужжат.

Уқув пункти 46-автобаза территориясида жойлашган.

Адрес: 23-автобуснинг «46-автобаза» бекати, 26, 30, 61-автобусларнинг «Янгиобод» бекати).

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» трестининг

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

сантехникларни тайёрлайдиган

1,5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ВА

кенг профилли электр-газ пайвандчиларни тайёрлайдиган

3,5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қабул қилинганларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Курсларни тугатган ёлғиз кишиларга ва бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади. Трест ишчилари 3—5 йил ичида турар жой билан таъминланадилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, 1-радиальний проезди, 12«а»-уй (10, 23, 27-трамвайлар, (10, 48, 88, 107, 108, 125-автобуслар, 2, 7, 10-троллейбусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати).

«ЭЛЕКТРОН ПОСБОН» УЙҒОТАДИ

ЭСКИ БУДИЛЬНИКЛАР ЎРНИГА АНЧАГИНА ТАКОМИЛЛАШГАН ЭЛЕКТРОН СТОЛ СОАТЛАРИ КИРИБ КЕЛДИ.

СИГНАЛ ҚУРИЛМАСИ ЎРНАТИЛГАН «ЭЛЕКТРОНИКА—6—14» СИЗНИ ҲАММА ВАҚТ БЕЛГИЛАНГАН АНИҚ ВАҚТДА УЙҒОТАДИ.

«ЭЛЕКТРОНИКА—6—14» электр тармоғидан қувват олиб ишлайди.

Электрон элементлардан ясалган бундай соатлар жуда ҳам аниқ юриши билан ажралиб туради. Соатларнинг ҳисоблаш қурилмасида сигнал овозини таратадиган «хотира» мосламаси бор. Вақтнинг қанча бўлганлиги экраннинг нурли таблосида ёзилиб туради.

«ЭЛЕКТРОНИКА—6—11», «ЭЛЕКТРОНИКА—6—14», «ЭЛЕКТРОНИКА—206» ВА «ЭЛЕКТРОНИКА—Г9.02» стол соатлари ишлатишда ишончли ва ҳар томонлама қулай.

Соатларнинг корпуси рангдор пласcмасса билан қопланган.

Стол электрон соатларининг баҳоси 40 сўмдан 50 сўмгача.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Юқорида номлари кўрсатиб ўтилган стол электрон соатларининг маркалари «Узкультторг» базасида исталганича бор.

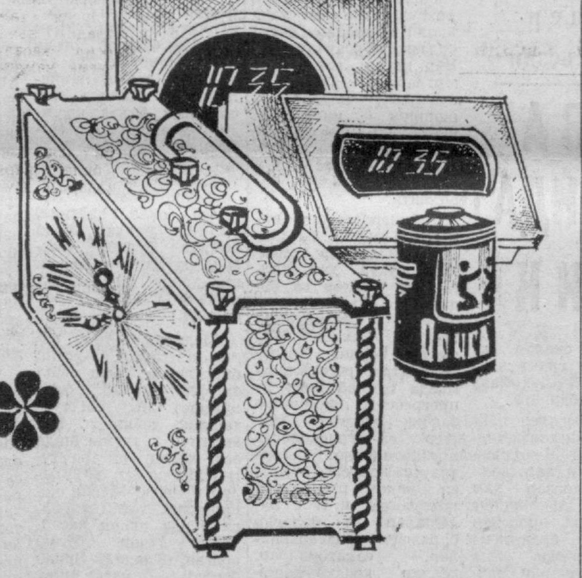

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.

КИТОБ ҚАНДАЙ БУЮРТИРИЛАДИ?

СИЗ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИДА ТАЪЛИМ ОЛАЯПСИЗМИ? МАКТАБДА ДАРС БЕРАЁТИРСИЗМИ? ДИССЕРТАЦИЯ ЁЗАЁТИРСИЗМИ? ДЕМАК, СИЗГА ИХТИСОСЛИК АДАБИЁТЛАРИ ЖУДА ҲАМ КЕРАК ЭКАН.

Агарда Сиз китоб магазинларида ва бибколлекторларда олдиндан бериладиган буюртмани расмийлаштириб қўйсангиз, илмий-техника адабиётларини тез ва ташвишсиз сотиб олган бўласиз.

Сотувчилар, библиографлар, жамоатчи пропагандистлар сизни ихтисослашган адабиётлар чиқариш истиқболли плани, савдода мавжуд бўлган китобларнинг картотекаси билан яқиндан танишишингизда ёрдам берадилар, шундан кейин олдиндан бериладиган буюртмани расмийлаштирадилар. Сиз бу юмушда фақатгина вақтдан ютибгина қолмай, балки харидорларнинг илмий-техника адабиётларига бўлган талабини, бўлғуси нашрларнинг тиражини аниқлашда яқиндан ёрдам берган бўласиз.

Топширилган макулатурага бериладиган абонементлар бўйича сотиладиган бадиий адабиётларга ҳам олдиндан буюртма бериб, расмийлаштириш мумкин. Ана шу мақсадда Сиз қуйидаги китоб магазинларига мурожаат этишингиз мумкин: 1, 4, 16, 23.

Агарда Сизнинг қўлингизда абонемент бор бўлиб, магазинда китоблар нақд бўлмаса, у ҳолда ўша китоблар олинганидан кейин магазин сизнинг адресингизга олдиндан тўлдириб қўйилган почта открыткасини юборади.

Магазинларнинг адресини маълум қиламиз:

1 — Пушкин кўчаси, Марказ — 1, 6-корпус,
2 — Навоий кўчаси, 42-уй.
4 — Привокзальная кўчаси, 12-уй.
9 — Новомосковская кўчаси, 31-уй.
11 — Горький кўчаси, 73-уй.
16 — Гагарин кўчаси, 66-уй.
19 — Беруний кўчаси, 12-уй.
23 — Фарҳод кўчаси, 58-уй.
36 — Жуковский кўчаси, 54-уй.
38 — Янги ТошМИ, 12-ётоқхона.
17 — Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 7-уй.
41 — 2-Қорасув массиви, 18-уй.

«ТАШКНИГА» шаҳар китоб савдоси идораси.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

---

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: —33-57-02, бўлимлар; партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

29 СЕНТЯБРЬ, 1982 й. Р—06582. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691 9